

Opgave 3 Mensen en dingen

Bij deze opgave horen de teksten 3 en 4 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Socioloog Oosterbaan schrijft in het boek *Het leven van dingen* over de relatie tussen mensen en dingen. Dingen, zoals een museum, een telefoon en een tandenborstel, nemen volgens Oosterbaan een prominente plek in onze samenleving in. Zo kunnen in dingen bijvoorbeeld persoonlijke gedachten en politieke ideeën tot uitdrukking komen.

Gebruik regel 1 tot en met 8 van tekst 3.

De natiestaat is een samentrekking van de begrippen natie en staat.

- 1p 12 Leg uit dat politicoloog Anderson met zijn term 'imagined community' de nadruk legt op de natie. Gebruik in je uitleg een omschrijving van natie en informatie uit tekst 3.

In tekst 3 geeft archeoloog Olson aan dat de natiestaat niet denkbaar is zonder dingen. Voorbeelden daarvan zijn volgens Oosterbaan: grenspalen en wapens.

De interne soevereine macht van een staat heeft drie kenmerken.

- 2p 13 Leg voor grenspalen en wapens uit dat deze dingen bij een staat passen. Gebruik in je uitleg per ding een ander kenmerk van de interne soevereine macht van de staat.

Gebruik tekst 3.

Culturen kennen zowel materiële als immateriële aspecten.

In tekst 3 staan voorbeelden van beide aspecten van cultuur.

- 2p 14 Leg uit dat immateriële aspecten van cultuur gematerialiseerd kunnen zijn in dingen. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept cultuur;
 - een voorbeeld van een immaterieel aspect van cultuur uit tekst 3 en een voorbeeld van een bijpassend materieel aspect van cultuur uit tekst 3.

Gebruik tekst 4.

Er zijn drie vormen van socialisatie: primaire, secundaire en tertiaire socialisatie.

- 2p 15 Leg uit welke vorm van socialisatie te herkennen is in tekst 4, waarin Oosterbaan zijn tanden poetst met zijn elektrische tandenborstel. Gebruik in je uitleg:
- een vorm van socialisatie, een omschrijving daarvan en informatie uit tekst 4;
 - de omschrijving van het kernconcept socialisatie en informatie uit tekst 4.

Gebruik tekst 4.

- 2p 16 Beredeneer dat de interactie tussen Oosterbaan en zijn elektrische tandenborstel past bij een gerationaliseerde samenleving. Gebruik in je redenering de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 4.

Gebruik tekst 4.

Volgens socioloog Max Weber gaat rationalisering gepaard met een onttovering van de wereld.

- 2p 17 Beredeneer dat de interactie tussen Oosterbaan en zijn elektrische tandenborstel **niet** past bij de onttovering van de wereld. Gebruik in je redenering een omschrijving van Webers onttovering van de wereld en informatie uit tekst 4.

Opgave 4 Politiek vertrouwen

Bij deze opgave horen figuur 1 en de teksten 5 en 6 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) doet continu onderzoek naar de publieke opinie in Nederland. Het SCP voert daarvoor regelmatig enquêtes uit onder de Nederlandse bevolking. Met de enquêtes meet het SCP onder meer het politiek vertrouwen onder de Nederlandse bevolking. Deze opgave gaat over het vertrouwen dat burgers hebben in politici.

Gebruik figuur 1.

Figuur 1 laat de ontwikkeling zien van het politiek vertrouwen van 2008 tot en met 2021.

- 1p 18 Beoordeel of de correlatie sterk of zwak is tussen het vertrouwen van burgers in de Tweede Kamer en het vertrouwen van burgers in de regering. Gebruik in je beoordeling een omschrijving van correlatie en gegevens uit figuur 1.

Gebruik figuur 1.

Dat variabelen correleren is een voorwaarde voor causaliteit tussen twee variabelen.

- 2p 19 Beredeneer met een **andere** voorwaarde dat er **geen** causaliteit vast te stellen is tussen het vertrouwen van burgers in de Tweede Kamer en het vertrouwen van burgers in de regering. Gebruik in je redenering:
- een omschrijving van causaliteit;
 - een voorwaarde voor causaliteit en gegevens uit figuur 1.